

מבני אדם כמו המצרע הזה שמרחיקים אותו מהכל, שהרי אני רואה שריח של עשב אחד שהיה קרוב אליכם נכנס בגופכם, ותהיו מרחקים שלשה ימים, אלא אכלו שומי הבר הללו ותתרפאו. אברנו מהם, שהיו מצויים שם, ונרדמנו ונקשרנו בזעה עד זמן רב. אחר כך התעוררנו. אמר לנו אותו האיש: עכשו אלהיכם עמכם שמצאתם אותי, שהרי רפואת גופכם על ידי נשלמה.

עד שהיינו הולכים, אמר לנו: כל אדם צריך לדבר עם אדם אחר כפי דרכיו. שהרי לנקבה כפי דרכה, לאיש כפי דרכיו, ולגבר שבגברים כפי דרכיו. אמרתי לרבי חייא בני, זהו שכתוב כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבית ישראל. (כה תאמר לבית יעקב, באותו מקום שראוי להם. ותגיד ותגיד לבני ישראל, באותו מקום שלם שראוי להם, שהרי יעקב וישראל שתי דרגות הם ובדרגה אחת עולים, אלא ישראל שלמות הכל נקרא).

אמר לנו: ראיתם שלא הרמתי ראשי ולא דברתי עמכם, משום שאבי היה חכם העשבים מפל בני דורו, ולמדתי מאבי דרכי כל העשבים שבהם אמת, ואני בכל השנה מדורי ביניהם.

והעשב הזה שראיתם שפסיתי אותו בעלי הגפן הללו - בביתי יש מקום אחד, והוא לצד צפון, ובאותו מקום נעוץ רחים אחד, ומתעוץ של אותו רחים יוצא איש אחד עם שני ראשים וחרב שנונה בידו, ובכל יום הוא מצער אותנו, ואני לקטתי את העשב הזה, ולכו אחרי ותראו את כחו של העשב הזה ומה שאלוה העליון גלה בעולם, ואין מי שיודע דרכיו בכל.

הרבונו אחריו. עד שהיינו הולכים בדרך, התכופף לנקב אחד בעפר,

נשא כסגרא דא, דמרחקין ליה מפלא, דהא אנא חמינא, דריחא דחד עשבא דהוה קריב גביכון, עאל בגופייכו, ותהוון רחיקין תלתא יומין. אלא אכילו אלין תומי ברא ותתסון.

אברנא מנייהו דהוו שכיחין קמן, ואדמכנא, ואתקטרנא בזיעא, עד עידן סגי. לבתר אתערנא, אמר לן ההוא גברא, השתא אלהכון עמכון, דאשפתון לי, דהא אסוותא דגופיכון על ידי אשתלים.

עד דהוינא אזלין, אמר לן, כל בר נש בעי לאשתעי בבר נש אחרא, כפום ארחוי, דהא לנוקבא כפום ארחוי. לגברא כפום ארחוי. לגברא דגברי כפום ארחוי. אמנא לרבי חייא ברי, היינו דכתיב, כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל. (ס"א כה תאמר לבית יעקב כההוא אחר דאתתנו להו. ותגיד לבני ישראל כההוא אחר שלים דאתתנו להו. דהא יעקב וישראל תרין דרגין אינון ובדרגא חד סלקין אלא ישראל שלימותא

דכלא אקרי)

אמר לן, חמיתון דלא זקיפנא רישאי, ולא אשתעינא בהדייכו, משום דאבא, חפימא בעשבין מפל בני דרא הוה. ואוליפנא מאבא ארחוי דכל עשבין, דבהון קשוט, ואנא בכל שתא מדוראי בינייהו.

והאי עשבא דחמיתון, דחפינא ליה בטרפי דגופנין אלין, בביתאי אית אתר חד, והוא לסטר צפון, ובההוא אתר נעיין חד ריחא, ומעינא דההוא ריחא, נפיק חד גבר בתרין רישין, וחרבא שיננא בידיה ובכל יומא קא מצער לן. ואנא לקיטנא האי עשבא, וזילו אבתראי, ותחמון חיליה דהאי עשבא, ומה די אלהא עלאה גלי בעלמא, ולית מאן דיידע ארחוי בכלא.

אזירנא אבתריה, עד דהוינא אזלי בארחא,

וְשֵׁם מֵאוֹתוֹ הַעֲשֵׂב בְּנֶקֶב. וְצֵא
נֶחֱשׁ אֶחָד וְרֵאשׁוֹ גְדוֹל. לָקַח חֶבֶל
(סודר) אֶחָד וְקָשַׁר אוֹתוֹ כְּמוֹ גְּדֵי
אֶחָד. פָּחַדְנּוּ. אָמַר לָנוּ: לָכוּ
אֲחֵרֵי.

עַד שֶׁהִגַּעְנוּ לְבֵיתוֹ, רָאִינוּ אוֹתוֹ
מְקוֹם בְּחֻשְׁכָּה אַחַר כְּתֹל אֶחָד.
לָקַח גַּר אֶחָד וְהִדְלִיק אֵשׁ סָבִיב
אוֹתוֹ מְקוֹם הַרְחִים. אָמַר לָנוּ:
מִמָּה שִׁתְּרָאוּ - לֹא תִפְחָדוּ וְלֹא
תִדְבְּרוּ דָבָר.

בֵּין כֶּף הַתִּיר אֶת הַנְּחֹשׁ מִקְשָׁרָיו,
וְכַתֵּשׁ בְּמִכְתֶּשֶׁת מֵאוֹתוֹ הַעֲשֵׂב
וְשֵׁם בְּרֵאשׁ הַנְּחֹשׁ. נִכְנַס הַנְּחֹשׁ
בְּאוֹתוֹ עֵין הַרְחִים, וְשִׁמְעֵנוּ קוֹל
שִׁפְלֵי הַמְּקוֹם הַזֶּה עוֹצֵעַ. רְצִינוּ
לְצֵאתָ, אָחֻז בְּיַדֵּינוּ אוֹתוֹ הָאִישׁ
וְאָמַר: אַל תִּפְחָדוּ, קָרְבוּ אֵלַי.

בֵּין כֶּף יֵצֵא הַנְּחֹשׁ שׁוֹתֵת דָּם. לָקַח
אוֹתוֹ הָאִישׁ מֵאוֹתוֹ הַעֲשֵׂב וְשֵׁם
בְּרֵאשׁוֹ כְּבַתְחֻלָּה. נִכְנַס לְאוֹתוֹ עֵין
הַרְחִים. לְשַׁעֲהָ קִטְנָה רָאִינוּ שֶׁיֵּצֵא
מֵאוֹתוֹ הָעֵין אִישׁ אֶחָד עִם שְׁנֵי
רֵאשִׁים וְנֶחֱשׁ שְׂרוּי סָבִיב צְוָאוֹ.
נִכְנַס לְאוֹתוֹ עֵין הַרְחִים וְיֵצֵא
שְׁלֹשׁ פַּעְמִים. וְהוּא אָמַר: זְקִיטָא
זְקִיטָא (מִין שְׂרִי)! אוֹי לְאִמּוֹ
שֶׁהוֹבִילָה אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ מְקוֹם!

בֵּין כֶּף נִעְקַר הַרְחִים מִמְּקוֹמוֹ,
וְיֵצֵאוּ הָאִישׁ וְהַנְּחֹשׁ, וְנִפְלוּ וּמְתוּ
שְׁנֵיהֶם. וְאָנוּ פָּחַדְנּוּ מְאֹד. אָמַר
לָנוּ אוֹתוֹ הָאִישׁ: זֶהוּ כַחוֹ שֶׁל
אוֹתוֹ עֲשֵׂב שְׂאֵנִי לְקֻטְפֵי לְפָנֶיכֶם,
וְלָכֵן לֹא דִבַּרְתִּי עִמְכֶם וְלֹא
הִרְמַתִּי רֵאשִׁי בְּשַׁעֲהָ שֶׁקָּרַבְתֶּם
אֵלַי.

אָמַר לָנוּ: אֵלּוּ יָדְעוּ בְּנֵי אֲדָם
חֻכְמָה, שִׁפְלֵי מֵהַ שְׁנֹטֵעַ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּאֶרֶץ וְכַח כָּל מֵה
שְׁנֹמֵצָא בְּעוֹלָם, יָדְעוּ אֶת כַּח
רְבוּנָם בְּחֻכְמַתוֹ הַרְבֵּה. אָבֵל לֹא
הִסְתִּיר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֻכְמָה

מֵאִיךְ לְחַד נּוֹקְבָא בְּעַפְרָא, וְשׁוּי מֵהֵהוּא
עֲשֵׂבָא בְּנוֹקְבָא, נֶפֶק חַד חוּיָא וְרִישָׁא דִּילֵיהּ
סְגִי. נָטַל חַד סְנִטְרָא, (נ"א סִידְרָא) וְקָטִיר לֵיהּ
כְּחַד גְּדֵיָא. דְּחִילָנָא. אָמַר לוֹן זִילוּ אַבְתְּרָאֵי.

עַד דְּמִטְיָנָא לְבֵיתֵיהּ. חֲמִינָא הֵהוּא אַתְרָא
בְּחֻשׁוֹכָא, בְּתַר חַד כּוֹתְלָא. נָטַל חַד
שְׂרָגָא וְדִלִיק דְּלִיקָא סַחְרָנִיָּה דֵּהֵהוּא אַתְרָא
דְּרִיחֵיָא. אָמַר לוֹן, מִמָּה דְּתַחֲמוּן, לֹא תִדְחֲלוּן
וְלֹא תִשְׁתַּעוּן מִיָּדֵי.

אֲדַהְבֵי, שְׂרֵי חוּיָא מִקְטְרוּי, וְכַתֵּשׁ בְּקִיסְטָא
מֵהֵהוּא עֲשֵׂבָא. וְשׁוּי בְּרִישֵׁיהּ דְּחוּיָא.

עֲאֵל חוּיָא בְּהֵהוּא עֵינָא דְּרַחֲיֵיָא, וְשִׁמְעֵנָא
קָלָא דְּכָל אַתְרָא מְזַדְעֵזְעָא. בְּעֵינָן לְמִיפִיק, אֶחָד
בִּידְנָא הֵהוּא גְּבָרָא, אָמַר, לֹא תִדְחֲלוּן קָרִיבּוּ
גְּבָאֵי.

אֲדַהְבֵי, נֶפֶק חוּיָא שְׁתִּית דְּמָא, נִקִּיט הֵהוּא
גְּבָרָא מֵהֵהוּא עֲשֵׂבָא, וְשׁוּי בְּרִישֵׁיהּ
כְּבָבְדִּמִּיתָא. עֲאֵל בְּהֵהוּא עֵינָא דְּרַחֲיָא.
לְשַׁעֲתָא זַעִירָא, חֲמִינָא, דְּנִפִיק מֵהֵהוּא עֵינָא
חַד גְּבָרָא בְּתַרִּין רִישֵׁין, וְחוּיָא שְׂרִיָּא סַחְרָנִיָּה
דְּקַדְלוּי. עֲאֵל בְּהֵהוּא עֵינָא דְּרַחֲיָא וְנֶפֶק תְּלַת
זְמַנֵי. הָוָה אָמַר, זְקִיטָא זְקִיטָא, וְוִי לְאִימִיָּה
דְּלֵהֵהוּא אַתְרָא אוֹבִיל לֵיהּ.

אֲדַהְבֵי, אַתְעַקֵר רִיחֵיָא מֵאַתְרֵיהּ, וְנִפְקוּ, גְּבָרָא
וְחוּיָא, וְנִפְלוּ וּמִיתוּ תַרְוֵיהוּ. וְאָנָן
דְּחִילָנָא סְגִי. אָמַר לָן הֵהוּא גְּבָרָא, דָּא הוּא
חִילָא דְּעֲשֵׂבָא דְּאָנָא לְקִיטְנָא קְמִיִּכוּ, וּבְגִינֵי
כֶּף לֹא אֲשַׁתְּעִינָא בְּהַדְיִיכוּ, וְלֹא זְקִיפְנָא
רִישָׁאֵי, בְּשַׁעֲתָא דְּקָרִיבְתוּן גְּבָאֵי.

אָמַר לוֹן אֵילוּ (דף פ' ע"ב) יָדְעִין בְּנֵי נְשָׂא
חֻכְמָתָא, דְּכָל מֵה דְּנֹטֵעַ קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּאֶרְעָא, וְחִילָא דְּכָל מֵה דְּאֲשַׁתְּכַח
בְּעֵלְמָא, יִשְׁתַּמּוּדְעוּן חִילָא דְּמֵאֲרִיהוּן, בְּחֻכְמַתֵּיהּ סְגִיָּא. אָבֵל לֹא טְמִיר